

RP 208/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om kommunala pensioner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Lagen om kommunala pensioner föreslås bli ändrad så att den kommunala pensionsanstalten Kevas verkställande direktör kan sägas upp eller bli förflyttad till andra uppgifter om delegationen inte längre har förtroende för honom eller henne. Dessutom föreslås att till lagen fogas en uttrycklig bestämmelse enligt vilken pensionsanstalten kan ingå ett di-

rektörsavtal med den verkställande direktören. Det föreslås också att lagen preciseras så att en ny styrelse väljs för den avsatta styrelsens återstående mandatperiod, om delegationen har avsatt styrelsen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE OCH BEDÖMNING AV NULÄGET	3
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	3
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	4
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	4
DETALJMOTIVERING	4
1 LAGFÖRSLAG	4
2 IKRAFTTRÄDANDE	5
LAGFÖRSLAG	6
Lag om ändring av lagen om kommunala pensioner	6
BILAGA	7
PARALLELLTEXT	7
Lag om ändring av lagen om kommunala pensioner	7

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

Den kommunala pensionsanstalten Kevas verkställande direktör är underställd styrelsen och han eller hon leder Kevas verksamhet. Kevas delegation anställer och avskedar verkställande direktören. Kevas verkställande direktör står i tjänsteförhållande till Keva och på honom eller henne tillämpas lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003). Grunderna för uppsägning av den verkställande direktören bestäms utifrån lagen om kommunala tjänsteinnehavare. Enligt 35 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare kan en tjänsteinnehavare endast sägas upp om skälet är sakligt och vägande. Som sådana skäl kan anses allvarligt brott mot eller åsidosättande av sådana förpliktelser som följer av tjänsteförhållandet, lag eller bestämmelser och som är av väsentlig betydelse för tjänsteförhållandet samt en väsentlig förändring av de personliga arbetsförutsättningarna. Vid bedömningen av om det är fråga om ett sakligt och vägande skäl ska arbetsgivarens och tjänsteinnehavarens omständigheter beaktas som en helhet. Dessutom tillämpas den s.k. kontinuitetsprincipen. Det betyder att om uppsägningen av tjänsteförhållandet förs till domstol och domstolen anser att uppsägningen saknar sakliga och vägande skäl, har tjänsteinnehavaren rätt att återvända till sin tjänst.

Kommundirektören står i tjänsteförhållande till kommunen och på honom eller henne tillämpas lagen om kommunala tjänsteinnehavare. Enligt 24 § i kommunallagen är kommundirektören underställd kommunstyrelsen och leder kommunens förvaltning, ekonomi och övriga verksamhet. Kommundirektören väljs av fullmäktige som också bestämmer om tjänsteförhållandets längd, det vill säga om kommundirektören utses tills vidare eller för viss tid. Bestämmelser om uppsägning av kommundirektören finns i 25 § i kommunallagen. Enligt den kan kommundirektören sägas upp eller förflyttas till andra uppgifter om han eller hon har förlorat fullmäktiges förtroende. Enligt 22 § i kommunallagen ska fullmäktige bland sina ledamöter tillsätta ett

tillfälligt utskott för att bereda ärendet då kommundirektören ska sägas upp eller förflyttas till andra uppgifter. En motsvarande bestämmelse föreslås till den nya kommunallagen.

Direktörsavtalen mellan kommunerna och kommundirektörerna har blivit allt allmänna. I den gällande kommunallagen finns det dock inte bestämmelser om direktörsavtal och därför har dessa avtals juridiska ställning och även hur bindande de är lämnat rum för tolkning. Det föreslås att det i den nya kommunallagen ska tas i bruk en bestämmelse om direktörsavtal mellan kommun och kommundirektör. Avsikten är att direktörsavtalet ska vara lagstadgat. I direktörsavtalet ska det åtminstone avtalas om kommundirektörens och kommunstyrelsens arbetsfördelning inom ledningen av kommunen och om andra förutsättningar för ledningen. Dessutom ska det i direktörsavtalet finnas bestämmelser om förfaranden för att lösa meningskiljaktigheter, och överenskommelser om utbetalning av avgångsvederlag.

Den kommunala pensionsanstaltens verkställande direktörs ställning kan långt jämföras med en kommundirektörs ställning. Kevas förvaltning är också på andra sätt i tillämpliga delar organiserad så att den följer kommunalförvaltningens allmänna principer. Därför är det motiverat att Kevas verkställande direktör med avvikelse från lagen om kommunala tjänsteinnehavare ska kunna sägas upp på grund av bristande förtroende på motsvarande sätt som en kommundirektör kan sägas upp. Det är dock inte nödvändigt att bestämma om beslutsfattandeprocessen i lag, utan Kevas delegation kan ge bestämmelser om detta. Det är också motiverat att bestämma om direktörsavtalet på motsvarande sätt som om direktörsavtal för en kommundirektör i förslaget till kommunallag.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Målsättningen med propositionen är att möjliggöra uppsägning av den verkställande direktören på grund av bristande förtroende

samt att möjliggöra uppgörandet av ett direktörsavtal mellan den kommunala pensionsanstalten och den verkställande direktören.

3 Propositionens konsekvenser

Ändringen har inga ekonomiska eller funktionella inverkningsområden som sträcker sig utanför Keva. En av de omedelbara inverkningarna

inom Keva är det uppstår ett behov av att komplettera instruktionen med bestämmelser om beslutsfattandet.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet utifrån ett förslag från Kevas delegation av den 13 mars 2014.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

138 §. Delegationen. Den kommunala pensionsanstaltens beslutanderätt utövas av dess delegation. Delegationens uppgift är att bland annat anställa och avskeda den kommunala pensionsanstalten Kevas verkställande direktör. Den verkställande direktören står i tjänsteförhållande till Keva och vid uppsägning av honom eller henne tillämpas uppsägningsgrunderna i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003). I paragrafens 3 mom. föreskrivs om delegationens uppgifter. Dess 3 punkt föreslås bli preciserad så att delegationen inte endast ska kunna anställa utan också säga upp den verkställande direktören eller förflytta honom eller henne till andra uppgifter om den verkställande direktören har förlorat delegationens förtroende. Bestämmelsen motsvarar då kommunallagens bestämmelse om uppsägning av kommundirektören. Om beslutsfattandeprocessen ska ändå inte föreskrivas i lag så som om förfarandet vid uppsägning av kommundirektören, utan den kommunala pensionsanstaltens delegation ska bestämma om den.

139 §. Styrelsen. I denna paragraf föreskrivs om den kommunala pensionsanstaltens styrelse som väljs av delegationen för två år i sänder. Styrelsens uppgift är bland annat att bereda de ärenden som ska behandlas i delegationen och se till att delegationens beslut verkställs. Enligt paragrafens 4 mom. kan delegationen avsätta styrelsen under dess mandatperiod, om styrelsen inte åtnjuter delegationens förtroende, och välja en ny styrelse

för återstoden av delegationens mandatperiod. Momentets formulering föreslås bli ändrad så att delegationen kan avsätta styrelsen om styrelsen inte har delegationens förtroende och att delegationen ska kunna utnämna en ny styrelse i stället för den avsatta styrelsen för återstoden av styrelsens mandatperiod. Mandatperioderna för den kommunala pensionsanstaltens delegation och styrelse sammanfaller inte. Delegationen väljer styrelsen för två år i sänder. Mandatperioden för en styrelse som valts för senare hälften av delegationens mandatperiod varar tills en ny styrelse har valts. Däremot varar delegationens mandatperiod till utgången av det sista kalenderåret för perioden. Den nuvarande bestämmelsen leder till det att om styrelsen avsätts under senare hälften av delegationens mandatperiod har Keva ingen behörig styrelse när delegationens mandatperiod löpt ut, förrän den nya delegationen har valt en.

140 §. Den kommunala pensionsanstaltens personal. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om den kommunala pensionsanstaltens verkställande direktör som är underställd styrelsen och vars uppgift är att leda pensionsanstalten verksamhet. Det föreslås att till paragrafen fogas en möjlighet om att ingå ett direktörsavtal med den verkställande direktören. Mellan pensionsanstalten och den verkställande direktören ska kunna ingå ett direktörsavtal som stöder förutsättningarna för ledningen av anstalten. Direktörsavtalet kan innehålla bestämmelser om utvärdering av framgång och om förfaranden som tillämpas vid avgörande av meningsskiljaktigheter som

gäller verkställande direktörens sätt att sköta sin uppgift. Pensionsanstalten föreslås också kunna besluta om det avgångsvederlag som betalas till verkställande direktören. Betalning av avgångsvederlag ingår i allmänhet i direktörsavtalet då avtalet innehåller bestämmelser om förfaranden som ska tillämpas om verkställande direktören säger upp sig på grund av bristande förtroende. Till skillnad från övriga bestämmelser i direk-

törsavtalet föreslås det att pensionsanstalten ensidigt ska besluta om betalning av avgångsvederlag.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om kommunala pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunala pensioner (549/2003) 138 § 3 mom. 3 punkten, 139 § 4 mom. och 140 § 1 mom., sådana de lyder i lag 260/2007, som följer:

<p style="text-align: center;">138 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Delegationen</i></p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p>Delegationen har till uppgift att</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p>3) anställa verkställande direktören och säga upp eller förflytta honom eller henne till andra uppgifter om han eller hon har förlorat delegationens förtroende,</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p style="text-align: center;">139 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Styrelsen</i></p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p>Delegationen kan avsätta styrelsen under dess mandatperiod, om styrelsen har förlorat</p>	<p>delegationens förtroende. Avsättningsbeslutet gäller samtliga styrelsemedlemmar. Delegationen väljer i sådana fall en ny styrelse för återstoden av styrelsens mandatperiod.</p> <p style="text-align: right; padding-right: 20px;">140 §</p> <p><i>Den kommunala pensionsanstaltens personal</i></p> <p>Pensionsanstaltens verksamhet leds av verkställande direktören som är underställd styrelsen. Pensionsanstalten och verkställande direktören kan ingå ett direktörsavtal. Pensionsanstalten kan besluta att betala avgångsvederlag till verkställande direktören.</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p style="text-align: right; padding-right: 20px;">Denna lag träder i kraft den 20 .</p>
--	---

Helsingfors den 23 oktober 2014

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

ANTTI RINNE

Trafik- och kommunminister *Paula Risikko*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om kommunala pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunala pensioner (549/2003) 138 § 3 mom. 3 punkten, 139 § 4 mom. och 140 § 1 mom., sådana de lyder i lag 260/2007, som följer:

Gällande lydelse

138 §

Delegationen

Delegationen har till uppgift att

3) anställa och avskeda verkställande direktören,

139 §

Styrelsen

Delegationen kan avsätta styrelsen under dess mandatperiod, om styrelsen inte åtnjuter delegationens förtroende. Avsättningsbeslutet gäller samtliga styrelsemedlemmar. Delegationen väljer i sådana fall en ny styrelse för återstoden av delegationens mandatperiod.

140 §

Den kommunala pensionsanstaltens personal

Pensionsanstaltens verksamhet leds av verkställande direktören som är underställd

Föreslagen lydelse

138 §

Delegationen

Delegationen har till uppgift att

3) anställa *verkställande direktören och säga upp eller förflytta honom eller henne till andra uppgifter om han eller hon har förlorat delegationens förtroende,*

139 §

Styrelsen

Delegationen kan avsätta styrelsen under dess mandatperiod, om styrelsen *har förlorat* delegationens förtroende. Avsättningsbeslutet gäller samtliga styrelsemedlemmar. Delegationen väljer i sådana fall en ny styrelse för återstoden av *styrelsens* mandatperiod.

140 §

Den kommunala pensionsanstaltens personal

Pensionsanstaltens verksamhet leds av verkställande direktören som är underställd

8
Gällande lydelse

RP 208/2014 rd

Föreslagen lydelse

styrelsen.

styrelsen. *Pensionsanstalten och verkställande direktören kan ingå ett direktörsavtal. Pensionsanstalten kan besluta att betala avgångsvederlag till verkställande direktören.*

Denna lag träder i kraft den 20 .